

RAIKKÜLA

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

1, 2 (19, 20) JAANUAR/VEEBRUAR

Iga päev võib 60% USA farmeritest kasutada üle 400 põllumajandusliku andmebaasi teenuse. Meil haigutab selles mõttes teaduse, elektroonika ja praktika vahel suur kuristik. Ja mulle tundub, et võtab veel väga palju aega, kuni hakkame käima ühte sammu. (Kas veel 40 aastat?) Meil puudub elementaarne baas, et teaduse saavutusi praktikasse juurutada. Pole vastavalt sisustatud ajakohaseid lautugi. Millal jõuavad meie, spetside kätte elektroonilised arvutid, et kohe diagnoosida loomade haigusi (näiteks udarapõletikke!), sööda kvaliteeti, automaatselt söödakogust doseerida jne. jne. Seda kõike oleks kohe vaja farmimajanduse õigeks juhtimiseks. Eeltoodule vaatamata oli meie loomakasvatajate mõeldunud tööaasta ikkagi tulemuslik tänu kolhoosirahva ühistele pingutustele. Saavutasime majandi kõikide aegade suurima piimatoodangu lehma kohta, so. 4528 kg tegelikku ehk 4748 kg baasilist piima. Kogutoodang kuunes 2672 tonni, mis ületab eelmist aastat 186 t võrra. Paranenud on noorkarja ja nuumsigade kaaluive. Tootsime liha eelmise kolme aasta keskmisega võrreldes 106%. Realiseerisime liha eelmise aastaga võrreldes 105 t rohkem, sellest sealihha 53 t.

Et suurendada piima tootmist, peab paranema karja taastootmine. Oleme selle poole astunud esimesed samud vasikalautade rekonstrueerimisega. Mõnevõrra paranenud on farmitöötajate töö- ja olmetingimused, loomapidamisruumid on muutumas kaasagsemaks.

Kuld meie töö võib osutuda õige nullilähedaseks, kui kaadriga viltu veab. Kuiukalt tõestas seda Lipa vasikalauda näide. Tänu perekond Satsi kohusetundele ja korraarmastusele läks töö farmis peale rekonstrueeri-

mist toredasti käima. Mida võib aga vastutustundetu ja lohakas talitaja ühe kuuga kihva keerata, seda näitas meile uustulnuk Saarniit!

Möödunud aasta augustist töötab Lipa vasikalaudas Heiki Hermann. Mees õpib EPAs zootehnikat ja saab oma teadmisi kohe praktikas rakendada ja kontrollida.

jälle hakati «rekkima» otsast peale. Nüüd on ta siis enam-vähem nõuetele vastav ja loodame juhatusse mõistlikkusele, et ka oma põllumehe laual oleks omatoodetud liha, vorsti või veel midagi paremat.

Käesoleval aastal tahame rekonstrueerida Seakao lüpsikarjalauda ja, kui jätkub

nokast... Eelmine talveperiood oli meie loomakasvatajatele soodne, sest ilm soosis taimekasvatust. Saigid olid vabariigis kõikjal kõrged ja ega tulemusedki tulemata jäänud. Kuidas me tänava jõusöödaga välja tuleme, kui oma saak oli 8 ts hektarilt ja liha tootmine o'leneb ju kõik sellest? Õige pildi saame alles käesoleval aastal.

Paremini kui mullu

Loomad kasvavad igatahes suurepäraselt, mis tähendab, et Heiki on oma tööst kenasti üle.

Muret hakkab tekitama Kaigepere vasikalaut. Kas poeg suudab vääriiselt pika loomakasvatajastaažiga tublit ema asendada?

Kuna Kivilo lauda tööttingimused olid väga rasked, hakkasime mõeldunud suvel nuumpullilauta rekonstrueerida (kehjuks teine pool on veel käiku andmata). Laudas on nüüd korralik ventilatsioon, paigaldatud uued loomaboksid ja mis kõige tähtsam — sõnnikut ei veeta välja enam rippraudteega. Paljud on selle lauda rekonstrueerimise juures vaeva näinud ja loodan, et sellest teeb lõpuks oma järeldused talitaja.

20. jaanuaril sai lõpuks valmis nn. Raikküla «sajandi-ehtus» — tapamaja. Paar aastat tagasi taheti meile, loomakasvatajatele, vägisi peale suruda tapamaja «vastuvõtmist». Meil olid aga omad soovid-tahmised ja

jõudu, siis ka Raela. Lüpsjate töö kergendamiseks tuleb lauta jällegi torusselüps, ajakohased jahutusseadmetega piimavannid, puhkeruumid ja söödahoidlad. Tahtsime alustada Aru vana sigala rekonstrueerimist täiendnoorkarja laudaks, aga ilmselt ei käi jõud tänava üle ja see jääb järgmise aasta plaani.

Loomakasvatajad ei saa läbi kõrvalise abita. Taimakasvatust toodab sööda, tehnika- ja ehitusmehed rekonstrueerivad vanu lautu ja kogu aeg on lautades midagi lippida-lappida. Dispetseenistus korraldab transpordi küsimused, raamatupidamine jälgib ja peab finantsarvestust, energeetikateenistus hoiab pidevalt juhtmed pingel all, töökoda varustab tehnikaga. Kõik me tootmis- harud on olnud tasemel, muidu ei oleks loomakasvatust võimalik plaanide täitmine ja ületamine. Aitäh teile kõigile!

Kuld kõige rohkem sõltub meie tootmine taimekasvatajate tööst, sest kana muneb

Tubli, et Raikküla kolhoosi rahva abiga saime suure peedisaagi, mis hoiab lehma-õel ainevahetuse korras. Praegu on päevane piimatoodang eelmise aastaga võrreldes 1 kg võrra suurem. Kahjuks pean põhisööda nappuse tõttu kohe heina ja kulvilo söötmist vähendama. Eks see kajastub varsti ka toodangus. 1988. a. tõestas veel kord, et loomade geneetiline potentsiaal on meil kõrge. Saame hakkama ka kaadriga (kuigi tihti lüpsjate puhkepäevade arvelt). Kõrge toodangu saavutamiseks on vaja toota ainult rohkem ja kvaliteetsemat sõta. Isegi 6000 (!?) lehma kohta ei ole meil sel juhul utopia.

Ti saa unustada ja tänuga märkimata jätta loomakasvatajate tööd. Olgu ilm mis-sugune tahes või püha nii suur, et rohi ka ei kasva — ikka sammub karjarahvas läbi lumehangede või paduvihma, et õigel ajal t'õl olla. Kui jõululaupäevaõhtul kutsuvad kirkukellad, siis on minul a'lati olnud eriline pühime tunne. Sellel õhtul soovime, et meis kõigis oleks ainult headust, üksikste mõistmist. Kui pühalikult ilus on küünalde säras surnuaed, sest midagi ei unustata... Teenimatult vähe saab sellisest pühadetundest osa lüpsjate pere, sest nende t'õcaeg kattub kirikus peetava kontserdi või jumalateenistuse ajaga. Kahju, väga kahju, et me pole veel võimalised oma toiminguid ajutiselt paremini korraldama.

(Järg 4. lk.)

Mis tehnikameestel päevakorral?

Kui silmas pidada meie üsna ajast ja arust töökodasid, on remondimeeste töötümmused aastate jooksul olnud võrdiemisi nadivõitu. Teadagi mis: ruumid ammugi väikeseks jäänud, käredate talvega kippus külm liiga tegema, nappis sisseeadet ja tööriistu, halb ventilatsioon ja valgustus, remondipindade üleasustatus, puuduvad eraldi keevitus- ja värvimisruumid. Loetelul ei tuleks vist niipeagi lõppu. Ometi on ka selgeks saanud, et uue ajakohase tehnikakeskuse kerkimine on praktiliselt alles kaunis tulevikumuusika.

Hädaldamisega elu edasi ei vii. Püütakse võimaluse piires parandada töö- ja olme-tingimusi nii tööl, kui ruumid ja töõjõud võimaldavad.

Vestluses peainsener REIN TÕNTSONI ja töökodade juhatajate MARGUS LÕHMUSE ja AIN ORASTEGA sai selgemaks, mis tehtud ja mis teoksil.

Esmalt vahest see, et tööruumides on tagatud rahuldav temperatuur, paranenud on ventilatsioon ja valgustus. Keskuses hakkab lõppjärku jõudma puhke- ja duširuumide remont. Ilmet hakkab võtma akuruum, kus eraldi pöõrdriiulitele on paigutatud talveks hoiustatud akud, ja teoksil on sisseade montaaž. Väljas eraldi konteineris hakkavad paiknema hapetagavarad, paigaldatakse destillatsiooniparaat.

Tõõmeeste arvates on päris rahuldavas olukorras töõriistatamajandus, igapäevased töõ-

vahendid on enam-vähem olemas. Väljaehitatud on propaanihoidla ja metalli lõikamine käib juba hulk aega nimetatud gaasi abil.

Aastaid on väga kitsastes ja halbades tingimustes pidanud olema laomajandus. Praeguseks on realiseerunud konkreetset võimalused keskuse II kaarhallis ehitusmaterjalide- ja tagavaraosade lao väljaehitamiseks ja soojaga varustamiseks. Kui midagi hullu vahele ei tule, siis sügiseks peaks olukord selles osas paranema.

I kaarhall on plaanis suve poole seest uuesti värvida. Lammutamisele lähleb oma aja äraelanud kombainikuur, et anda ruumi välistekaanidele.

Parem väljanägemine tahetakse remondiga anda tehnohoolderuumile ja trelerile. Viilhallile peavad suveks suured rullikutel jooksvad väravad ette saama.

Hädasti on vaja eraldi kompressori- ja värvimisruume. Kui jõud peale hakkab, tehakse ära.

Soojade saabudes tahetakse vähemalt poolele riistaplatsile asfaltribad peale saada.

Kätte on jõudmas ka see aeg, kus töökoja territoorium on lõplikult võrkalaga piiratud ja väravad klõpsatavad õhtuti kenasti kinni.

Eks veidihaaval tärkav peremehetunne nõua ka peremehe moodi mõtlemist ja ettevõtmist. Edu tööle!

ERNI TAMMARU

Avaldan andmed 1988. a. aasta aruandest ja esitan võrdluseks samade näitajate kolme eelmise aasta keskmise arvu:

	Mõõtühik	1988	1985—1987 keskmine
A	B	1	2
Põhivahendite aasta keskmine maksumus	tuh. rbl.	3260	7346
Põhivahendite kulum	tuh. rbl.	3071	2671
Põhivahendite aruandeaasta kulum	tuh. rbl.	332	307
Käibevahendite keskmised jäägid aasta lõpul	tuh. rbl.	1585	1543
Tootmisvarud aasta lõpul	tuh. rbl.	2023	2219
Taimikasvatuse lõpetamata toodang aasta lõpul	tuh. rbl.	257	283
Rahalised vahendid pangas	tuh. rbl.	399	544
Pikaajaline pangalaen kapitaalrahut.	tuh. rbl.	94	123
Antud eksploatatsiooni põhivahendeid	tuh. rbl.	469	500
Põhikarja viidud loomade maksumus	tuh. rbl.	195	157
Põhikarjast prakeeritud loomade maksumus	tuh. rbl.	173	126
Kapitaalremondi kulud	tuh. rbl.	310	242
Jooksva remondi kulud	tuh. rbl.	147	146
Lõpetamata kapitaalehitus	tuh. rbl.	307	169
Lõpetamata kapitaalremont	tuh. rbl.	120	61
Aasta lõpuks on majandil:			
traktoreid	tk.	58	49
kombaine	tk.	7	7
autosid	tk.	67	60
sellest veoautosid	tk.	29	25
Aasta keskmine töötajate arv	inim.	316	342
sellest: ko. hoosnikud	inim.	280	289
palgatud ja värvatud	inim.	36	53
Arvestatud töötasu aastas	tuh. rbl.	956	889
sellest: kolhoosnikutele	tuh. rbl.	850	757
Arvestatud preemiat	tuh. rbl.	164	115
Põllumajanduslik kogutoodang 1983. a. võrreldavates hindades	tuh. rbl.	3293	2943
sellest: taimikasvatuses	tuh. rbl.	671	812
loomakasvatuses	tuh. rbl.	2622	2181
Põllumajanduslik kogutoodang ühe aasta keskmise töötaja kohta	tuh. rbl.	14701	11734
Teravilja külvipind	ha	836	840
Teravilja kogusaak			

Majandusaasta

	A	B	1	2
(aldakaalus)		ts	7102	18690
Teraviljasaak ha-lt (punkrikaalus)		ts	13,3	29,0
Teravilja omahind		rbl./ts	18,59	15,57
Saadud põhku		ts	8287	10655
sellest: söõdapõhku		ts	232	5958
Kartuli külvipind		ha	120	130
Kartuli kogusaak		ts	15756	21721
Kartulisaak ha-lt		ts	131	167
Kartuli omahind		rbl./ts	13,01	9,80
Mitmeaastaste heinte pind		ha	942	878
saadud: põldheina kokku		ts	8424	10645
põldheina ha-lt		ts	26,5	48,1
põldheina omahind		rbl./ts	3,56	3,86
põldheina haljasmassi		ts	85216	79497
haljasmassi omahind		rbl./ts	1,09	1,24
heinaseemet		ts	45	21
Söödajuurvilja külvipind		ha	15	8
saadud: söõdajuurvilja kokku		ts	8380	3095
söödajuurvilja ha-lt		ts	559	403
söödajuurvilja omahind		rbl./ts	6,90	3,58
Toodetud silo		ts	25260	222202
Toodetud kuivsilu		ts	7000	11158
Toodetud rohujahu		ts	1205	1487
Toodetud taimikasvatussaadusi		ts/sü	44215	60640
Külvipind, millelt arvestatud sü		ha	1958	1937
toodetud sü-d ha-lt		sü	2259	3131
Söötüükute kogumaksumus ühe sü maksumus		tuh. rbl.	640	792
rbl.		rbl.	0,14	0,13
Kolhoosi üldine pindala		ha	5044	5043
sellest: põllumaa		ha	1935	1946
heinamaa		ha	517	488
karjamaa		ha	38	65
mets		ha	1958	1957
Haritav maa		ha	2072	2083
Aasta keskmine lüpslehmade arv		pead	590	589
Aasta keskmine noorveiste arv		pead	1027	1049
Aasta keskmine põhi- ja kontroll-emiste arv		pead	274	251
Aasta keskmine noor- ja nuumsigade arv (üle 2 kuu)		pead	2540	2525
Piimatoodang aastas		ts	26715	25675
Piimatoodang lehma kohta		kg	4528	4343

RAHVALOENDUSE andmed jõudsid kohaliku loendusjaoskonda 20. jaanuariks. Vabariiklikes ajalehtedes oli üsnagi piisavalt valgustatud rahustavalt roosade ja helesiniste plinkide loenduslehtede täitmist, et vajalikud «kastikesed» oleksid akuraatselt täidetud ja arvuti nad tõrgeteta läbi töötaks.

Nüüd jääb üle ära oodata, millal tulemused ükskord avaldatakse. Küllap ükskord ikka!

LOENDAJANA perest peresse käies oli tunda, et inimesed olid küllaltki hästi ette valmistatud ja informeeritud, seda ka tänu infolehes avaldatud K. Näksi suunavale artiklile.

Sain ka ise kogemuse võrra targemaks, kuidas Raik-

küla mail elatakse. Lausa imestama paneb, kuidas suurtest teedest eemal kilomeetri-paari kaugusel metsas on inimeste eluasemed. Kui tore võib sellistes kohtades olla kevadel, kui mets on täis lindude laulu...

Et sellistes majades elavad enamasti vanemad inimesed, ei suuda ma imestust varjata, kuidas nad küll toime tulevad. Pole neil ju ei kauplust ukse ees ega telefoni häda korral käepärast ja väljapääski võib mõnikord olla üpris lumme mattunud või üle põia porine. Ja ometi jäävad praegused paneelmajad oma kõigi mugavustega kaugele suurest ehadest loodusest ja sellest osasaamisest. Kahjuks!

MÖTLEMA PANEB teinegi aspekt. Kas praegune katlamajandus suudab ikka järjest suureneva korterite arv juures vajaliku sooja tagada. Uue katlamaja ehitus on ju praktiliselt alles tulevikumuusika.

Vaat' kuhu jõudsin: metsa peidus olevate inimeste eluasemetest suurpaneelilamunteni!

Kolhoosi ühest piirist te seni traavides hakkasid si ma suured maaparandusolektid, kus põllud lausa ste määtsid välja annava Külade piirid ja metsatuka on kadunud, kevaditi ka ka linnulaul sellistes «stepides».

Võib olla pakub huvi nä teks Rae'a ja Kaigepere ki la kohta mõningane statistika.

	mehi	naisi	kokku	%
Lapsi koos keskkoolis käijatega	24	23	47	29
Tööjõulisi inimesi	34	23	57	35
Pensionäre, invaliide	18	39	57	35
Kokku:	76	85	161	100

57 tööjõulisest inimesest ei tööta kolhoosis 13, on ka nn. üla'peetavaid, kes kusagil ei tööta.

Sellised olid mõned mõtte ja tähelepanekud rahvaloendajana töötades.

LAINA VÄLI

ARVUDES

A	B	1	2
Piima omahind	rbl./ts	24.82	23.90
Saadud vasikaid	pead	645	634
Saadud vasikaid	ts	189	184
Noor- ja nuumveiste mass-iive aastas	ts	2182	2135
Noor- ja nuumveiste keskmine ööpäevane mass-iive	g	580	558
Noor- ja nuumveiste mass-iibe omahind	rbl./ts	210.82	208.81
Sündinud põrsaid	pead	5421	5004
kuni 2 kuu vanuste põrsaste mass-iive	ts	55	50
Üle 2 kuu vanuste noorsigade ja nuumsigade mass-iive	ts	813	729
Üle 2 kuu vanuste noorsigade ja nuumsigade keskmine ööpäevane mass-iive	g	413	380
mass-iibe omahind	rbl./ts	175.18	167.71
Saadud vasikaid 100 lehma kohta	pead	84	81
Saadud põrsaid 100 põhiemise kohta	pead	1974	1993
Loomade arv aasta lõpul:			
velseid	pead	1502	1458
sellest: lehma	pead	569	595
sigu	pead	3585	3565
sellest: põhiemised ja kuldid	pead	208	220
Ostetud elanikelt: velseid	ts	294	202
lambaid	ts	86	20
piima	ts	1528	1595
Kaod loomade hukkumisest	tuh. rbl.	33	30
Kulutatud sööta 1 ts piima tootmiseks	sü	85,5	99,4
sellest: kontsentraate	sü	34,2	39,6
Kulutatud sööta 1 ts noorveiste mass-iibe tootmiseks	sü	884,4	868,5
sellest: kontsentraate	sü	250,1	240,5
Kulutatud sööta 1 ts sigade mass-iibe tootmiseks	sü	502,5	528,1
sellest kontsentraate	sü	403,6	441,8
Rehaline laekumine realiseerimisest	tuh. rbl.	3518	2971
Kasum	tuh. rbl.	968	689
sellest: teravilja realiseerimisest	tuh. rbl.	8	4

A	B	1	2
kartuli ja kartulljahu realiseerimisest	tuh. rbl.	50	39
veiste realiseerimisest	tuh. rbl.	177	110
sigade realiseerimisest	tuh. rbl.	336	320
lammaste realiseerimisest	tuh. rbl.	5	0
tõuveiste realiseerimisest	tuh. rbl.	162	125
piima realiseerimisest	tuh. rbl.	359	234
liha realiseerimisest	tuh. rbl.	7	10
autotransport väljapoole ja muud tööd	tuh. rbl.	22	25
kahjud hävinenud külvidest	tuh. rbl.	222	27
hävinenud külvide kahju hüvitamine	tuh. rbl.	222	24
Elanumajanduse kahjum	tuh. rbl.	56	47
Rahalistest laekumistest saadud:			
1) hinnalisa eelmise viisaastaku taseme ületamise eest	tuh. rbl.	281	181
2) diferentseeritud hinnalisa kokkuostuhindadele	tuh. rbl.	146	—
sellest piimale	tuh. rbl.	93	—
veistele	tuh. rbl.	30	—
teraviljale	tuh. rbl.	5	—
kartulile	tuh. rbl.	13	—
lammastele	tuh. rbl.	5	—
Kasumijaotus:			
tulumaks	tuh. rbl.	65	49
ATK tsentraliseeritud fondi	tuh. rbl.	161	44
Tootmise, teaduse ja tehnika arendamise fondi kapitaalrahastusteks ning kapitaalremondi fondi	tuh. rbl.	200	338
sotsiaalse arengu fondi (kultuurilisteks üritusteks ja abistamiseks)	tuh. rbl.	245	80
Materiaalse ergutuse fondi jagamatuse fondi käibevahendite täiendamiseks	tuh. rbl.	235	103
tuh. rbl.	tuh. rbl.	62	55
Erifondide jäägid aasta lõpuks:			
tootmise, teaduse ja tehnika arendamise fond ja kapitaalremondi fond	tuh. rbl.	274	329
sotsiaalse arengu fondi	tuh. rbl.	204	161
materiaalse ergutamise fond	tuh. rbl.	205	168

AIMI PÖLLUÄÄR,

Raikküla kolhoosi pearaamatupidaja

